

Täysistunto

Keskiviikko 26.5.2021 klo 14.00—19.29

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 85/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Nyt varataan lähetekeskusteluun enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Äsken jo ministeri Harakkaa kaivattiinkin, nyt olkaa hyvä.

Keskustelu

17.17 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt käsiteltävänä on hallituksen esitys liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta. Tämän esityksen tavoitteena on varmistaa raskaan liikenteen ja tavaraliikenteen sujuvuus ja liikenneturvallisuus Suomen ja Venäjän välisillä rajanylityspaikoilla. Tällä esityksellä vakiinnutettaisiin vuonna 2014 Vaalimaalla alkanut kokeiluhanke tavaraliikenteen ennakkovaraus- ja jonotusjärjestelmästä. Kokeilusta saatiin myönteisiä kokemuksia.

Jotta ennakkovarausjärjestelmä voitaisiin vakiinnuttaa, tarvitaan lainsäädäntömuutos, joka olisi tarkoitus tehdä liikenteen palveluista annettuun lakiin. Lakiin lisättäisiin uusi säännös tavaraliikenteen ohjauksesta ja hallinnasta itärajan maantieraja-asemilla. Ennakkovarauspalvelun tuottaisi tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja osana liikenteen sujuvuuden varmistamista koskevaa tehtäväänsä. Palvelussa varataan aika tullitoimenpiteiden ja rajatarkastuksen suorittamiseen.

Esityksellä mahdollistetaan tietojen kerääminen tietojärjestelmän, rekisteritunnuksen tai muun yksilöivän tunnisteen automaattisella tunnistamisella rajanylityspaikalla ja sen läheisyydessä olevalla pysäköintialueella. Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja toimisi rekisterinpitäjänä ja voisi käsitellä henkilötietoja ja luovuttaa niitä teknisen käytöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti Tullille ja Rajavartiolaitokselle. Tällaisia henkilötietoja olisivat muun muassa ajoneuvon rekisteritunnus, muu yksilöivä tunniste ja rekisteröintimaa, kuljettajan etu- ja sukunimi, puhelinnumero, tieto rajanylitystä koskevan varauksen tekemisen ajankohdasta sekä pysäköintialueelle saapumisen ajankohta ja sieltä poistumisen ajankohta. Koska tietojärjestelmän käyttötarkoitus liittyy rajaliikenteen sujuvuuden varmistamiseen, tulisi tiedot poistaa ajoneuvon poistuttua rajanylityspaikalta.

Toivon, että esitys saa eduskunnassa myönteisen vastaanoton, jotta voimme toteuttaa nämä tavaraliikenteen rajanylityksen sujuvoittamista edistävät toimet. Tarkoituksena olisi, että laki saataisiin voimaan vielä kesän aikana.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kymäläinen.

17.20 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Nyt käsittelyssä olevalla esityksellä mahdollistettaisiin rajaliikenteen ennakkovaraus- ja jonotusjärjestelmän jatkaminen. Tällainen järjestelmä oli jo kokeiluluontoisesti käytössä Vaalimaan rajanylityspaikalla vuoden 2014 joulukuusta tämän vuoden huhtikuuhun. Tämän esityksen myötä järjestelmän hyödyntämistä voitaisiin kuitenkin Vaalimaalla jatkaa, ja samalla sen käyttö tulisi mahdolliseksi myös muilla Suomen ja Venäjän välisillä maantieraja-asemilla.

Arvoisa puhemies! Esityksen tavoitteena on varmistaa raskaan liikenteen ja tavaraliikenteen sujuvuus ja liikenneturvallisuus Suomen ja Venäjän välisillä rajanylityspaikoilla. Esitys koskee siis ammattiliikennettä, ei henkilöliikennettä. Taustalla tässä on 2000-luvun alussa Vaalimaan rajanylityspaikalla ja sen läheisellä tieverkostolla ongelmana olleet kymmenien kilometrien mittaiset rekkajonot. Niiden vuoksi katsottiin tarpeelliseksi sujuvoittaa rajaliikennettä. Nyt käsiteltävänä oleva ennakkovarausjärjestelmä osoittautui kokeiluhankkeen aikana tähän tarkoitukseen toimivaksi ratkaisuksi.

Käytännössä ennakkovarausjärjestelmä toimii niin, että kuljettaja varaa ajan netistä, puhelinpalvelusta, automaatista tai asiakaspalvelupisteestä. Jos aikaa ei ole varannut etukäteen, voi tehdä varauksen pysäköintialueen asiointipisteellä joko sopivaan ajankohtaan tai asettua niin kutsuttuun elävään jonoon. Järjestelmä toimii pysäköintialueen automaattisena liikenteenohjaajana niin, että sitä kautta voidaan kutsua kuljettajat tullitoimenpiteisiin tai rajatarkastukseen.

Järjestelmä on havaittu hyväksi, sillä sen avulla voidaan tasoittaa raskaan liikenteen liikennemääriä, vähentää jonotusta, sujuvoittaa liikennettä ja lisätä liikenneturvallisuutta. Se on myös kuljetusyritysten ja kuljettajien etu, sillä sen myötä kuljetusten ennustettavuus paranee ja esimerkiksi ajo- ja lepoaikojen suunnittelu helpottuu. Lisäksi ennakkovarauspalvelu vähentää tarvetta hyödyntää rekkaparkkeja pitkäaikaisesti, kun ei ole tarvetta jonottaa samalla tavoin kuin ennen.

Arvoisa puhemies! Itsekin itärajalta tulevana kansanedustajana pidän tätä hanketta tärkeänä. On hyvä, että järjestelmää olisi mahdollista hyödyntää Vaalimaan lisäksi muilla rajanylityspaikoilla, mikäli sille ilmenee tarvetta. Samalla kun esityksellä sujuvoitetaan rajaliikennettä raskaan liikenteen ja tavaraliikenteen osalta, sen tavoitteena on selkeyttää eri toimijoiden vastuuta rajanylitysliikenteen ohjauksessa ja hallinnassa sekä tietojen käsittelyssä. Lisäksi järjestelmää laajennetaan ja sen kehittämistä ja automaatiota edistetään niin, että rekisterikilpien ja muiden tunnisteen automaattinen tunnistus mahdollistetaan. On myös tärkeää, että tällä esityksellä varmistetaan, että henkilötietoja käsitellään nykyisten tietosuojavaatimusten mukaisesti.

Arvoisa puhemies! Otamme tämän esityksen liikenne- ja viestintävaliokunnassa asianmukaisesti käsittelyyn.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Hienoa. — Ja edustaja Kopra.

17.23 Jukka Kopra kok: Arvoisa herra puhemies! Rajaliikenteen sujuvuus on sekä Kaakkois-Suomen että koko Suomen talouden kehityksen ja hyvinvoinnin kannalta tärkeä ja merkittävä asia. Kaakkoissuomalaisena kansanedustajana itse seuraan tätä liikennettä arjessa jatkuvasti ja olen myös nähnyt ne rekkajonot — niin kuin muutkin kaakkoissuoma-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

laiset edustajat — joita vähän reilu kymmenen vuotta sitten vielä siellä kaakkoisessa Suomessa oli. Hyvät ystävät, todellisuushan oli silloin sellaista, että rajalta saattoi Luumäelle asti olla jonossa näitä rekkoja. Ne tukkivat teitä, ja kuljettajat viettivät siellä päiväkausia jonoissa, ja tästä seurasi sitten kaikenlaista, niin kuin voitte ajatella. Ja pahinta tässä oli siis se, että liikenne ei sujunut vaan tavara ja talous seisoivat rajalla.

No, nyt sitten ongelmaa on ratkottu ansiokkaasti, ja oli tämä kokeilu, joka osoittautui toimivaksi, ja totean suoraan, että tämä hallituksen esitys, jolla tämä kokeilu tehtäisiin pysyväksi käytännöksi, on mielestäni erinomainen asia ja sitä kyllä voi täältä oppositiostakin kannattaa.

Muutamia kysymyksiä tähän tulee mieleen.

Voisiko tämä rajanylityksen vuorojen varausjärjestelmä ja automatisointi myöskin koskea henkilöliikennettä jossain vaiheessa? Moni ei ehkä tiedä, mutta silloin kun se normaali suomalais-venäläinen rajaliikenne pyörii, niin jonot henkilöliikenteessä ovat melkoisia ja ihmiset joutuvat siellä rajalla odottamaan ylitystä tuntikausia. Myöskin tähän olisi toki hyvä saada parannusta.

Edelleen: kun rajanylityspaikkoja kehitetään, niin tuleehan tämä sitten jokaiselle Suomen ja Venäjän vastaiselle rajanylityspaikalle, niin että varmasti kaikkia paikkoja kohdellaan tasapuolisesti?

Ja ehkäpä vielä kysyisin ministeriltä, jos tietoa on: Minkätyyppinen tietojärjestelmä mahdollisesti hankitaan? Nyt tämä kokeilussa oleva järjestelmä, joka sinänsä on osoittautunut toimivaksi, on varmasti hyvä, mutta tekniikkahan on tässä matkan varrella kehittynyt ja varmasti mahdollistaa tänä päivänä jo huikeasti hienompia ja tuottavampiakin ratkaisuja kuin nämä aiemmat.

Toivottavasti tällaiset seikat otetaan huomioon.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ronkainen.

17.26 Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys on kyllä enemmän kuin kannatettava. Tässä edustaja Kopra hyvin kuvasi sen tilanteen, mikä se oli ennen kuin tämä kokeilu alkoi. Minulla on itselläni kokemus yli 20 vuoden takaa, kun ajoin ammatikseni ajoneuvoyhdistelmää ja kävin neljä reissua Venäjän puolella myös. Kyllä siinä käytännössä on niin paljon elementtejä liikenneturvallisuuteen ja kaikkeen muuhunkin, kun siellä väsyneenä notkuttiin ratin päällä ja ei voinut nukahtaa, ettei kukaan niin sanotusti veivaa eli ohita. Pahin tilanne minullakin oli sellainen, että minä yli kaksi vuorokautta pyörin siellä ympäri käyden välillä rakkaan itänaapurin puolella ja palasin takaisin Suomen puolelle, kun heidän mielestään minulla oli kiellettyä tavaraa. Mutta toki me emme voi näihin Venäjän rajavalvontakäytäntöihin vaikuttaa, mutta se on kyllä toivottavaa, että tämä saataisiin mahdollisimman nopeasti käytäntöön.

Täytyy sanoa, että kun pari viikkoa sitten ministeri Harakan kanssa puhuttiin tästä, että tehdään näitä määräaikaista jatkamisia, niin nyt ei tehdä vaan nyt ilmeisesti tämä on tulossa jäädäkseen, ja minun mielestäni tämä on erittäin, erittäin hyvä. Käsittääkseni myös alan toimijat tätä kannattavat, että valiokunta varmasti pistää tämän vauhdilla eteenpäin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Torniainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

17.28 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Iso kiitos ministeri Harakalle tästä hallituksen esityksen esittelystä. Tämä hallituksen esitys on todellakin toivottu ja kaivattu tuonne Kaakkois-Suomeen, etenkin nimenomaan sinne Venäjän ja Suomen rajalle ja rekaliikenteeseen.

Tässä ovat kaakkoissuomalaiset kansanedustajat jo omissa puheenvuoroissaan kertooneet niistä haasteista, joita oli tuossa 2000-luvun alkupuolella. Varmaan puhemieskin on niitä huomannut omassa kotikunnassaan ja lähialueilla, [Puhemies: Kyllä!] aivan kuten itsekkin. Täytyy todeta, että rekat eivät olleet pelkästään Vaalimaalla, ne olivat myöskin Nuijamaalla, ja kyllähän se oli aikamoista katsottavaa, kun rekkajonot olivat kapean tien laidassa noin 20—25 kilometriä pitkiä. Rekkakuskit joutuivat olemaan siellä vuorokausitolkulla odottamassa vuoroaan, rekat eivät edenneet, ne jonot eivät edenneet mihinkään, ja voi vain kuvitella, jos sieltä on kävellen lähdettävä esimerkiksi 10 kilometrin päähän eräille asioille tai ostamaan ruokaa tai vastaavaa. Voin itse omasta kokemuksesta myöskin kertoa, että kun vapaaehtoisena talkoilla siivottiin niitä teiden pientareita, niin ei se ollut ihan kivaa hommaa — mutta kaikkea sitä vapaaehtoisesti tehdään.

Sen takia tämä hallituksen esitys on todella toivottu ja kaivattu. Itse toivon, että tämä otetaan myöskin kaikilla raja-asemilla, rajanylityspaikoilla käyttöön. Tietysti Vaalimaa ja Nuijamaa ovat ne vilkkaimmat rajanylityspaikat tällä hetkellä, ja vaikka siellä ei nyt tällä hetkellä niitä rekkajonoja ole, niin itse kyllä uskon, että ne rekkajonot palaavat vielä jossain vaiheessa.

Onhan se tosiasia, että näitten rajanylityspaikkojen läheisyyteen on rakennettu niitä niin sanottuja rekkaparkkeja, vaikkapa sinne Vaalimaan läheisyyteen, eivätkä ne kukaan olleet ihan halpoja. Sinne taisi mennä erääseenkin rekkaparkkiin noin 20 miljoonaa euroa — se yksi rekkaparkki — jossa sitten oli alue noin 400 rekalle.

Ja etenkin se, että niitä rekkoja oli maanteiden laidassa, oli myöskin liikenneturvallisuuksikysymys tai oikeastaan liikenneturvattomuuskysymys. Siellä sattui myöskin paljon onnettomuuksia.

On erittäin hyvä, että tämä toimiva ennakkovarauspalvelu, joka on ollut koeluontoisena Vaalimaalla, nyt vakinaistetaan. Se vähentää jonoja tai poistaa ne kokonaan raja-asemien läheisyydestä, ja palvelun mahdollisella laajentamisella asiakkaat voidaan tarvittaessa ohjata käyttämään Kaakkois-Suomen raja-asemia tasaisesti. Siellä on niitä opaskylttejä kyllä ihan riittävästi, niin että rekat myöskin pääsevät liikkumaan oikeisiin paikkoihin.

Arvoisa puhemies! [Puhemies koputtaa] Iso kiitos tästä hallituksen esityksestä, ja nopeasti eteenpäin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nopeasti eteenpäin. — Edustaja Mäenpää.

17.31 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Meillä on käsittelyssä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta, jossa suunnitellaan tuonne Vaalimaan raja-asemalle Suomen ja Venäjän liikenteen väliseen rajanylityspaikkaan tämmöistä ennakkovarauspalvelua, jota on jo koeajettu. Itselläni nyt ei kovin tuoretta tietoa tästä ole, mutta olen ollut Venäjällä kuljetusliikkeessä töissä 90-luvulla, ja muistan sen, kun rekkajonot olivat muistaakseni pisimmillään silloin 21 kilometriä ja jotkut kuljettajat joutuivat siellä viettämään useita vuorokausia semmoisessa hiljaa matelevassa jonossa. Että tämä on varmasti siinä mielessä hyvä ja toivottu asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

Mutta se, mikä se huolenaihe tällä hetkellä on — edustaja Torniainen äsken puheenvuorossaan esitti ikään kuin toiveen, että se rekkaliikenne joskus vielä palaa siinä mittakaavassa kuin mitä se on ollut — ja mistä olen kyllä todella huolissani, on se, että mitä Suomesta enää viedään Venäjälle, onko se läpikulkuliikennettä. Haetaan, kuljetetaan Hangosta autoja, Euroopasta tulleita autoja, Suomen läpi ilman minkäänlaisia maantiemaksuja. Ja mitä sieltä tuodaan? Se on nyt ainakin selvää, että tämän hallituksen toimien ansiosta sieltä tuodaan puuta ja turvetta Suomeen. Saattaa olla hyvä, että hallitus tekee tällaisen ratkaisun, että on tällainen ennakkovarauspalvelu, että ne jatkuvat rekkajonot, jotka kuljettavat turvetta ja puuta tänne Suomeen poltettavaksi... Onhan tämä ihan älyvapaata, että Pietarin läheltä ajetaan haketta Kokkolaan. Te teette siinä tosi ilmastotekoja, kun te järjestätte näin — turve on valtavan saastuttavaa, ja sitä ei saa polttaa enää, mutta se on sitten tosi ekologista, kun tuodaan turvetta Pietarin läheltä Pohjanmaalle rekalla. Tämähän on ihan älyvapaata.

Mutta toivotaan nyt, että niiden venäläisten kuskien ei tarvitse jonottaa siellä sitten, niin kuin suomalaisten kuskien on pitänyt jonottaa. Suomalainen rekkakuski on kyllä katoava luonnonvara, kun sallitaan venäläisten autojen ajaminen Suomessa ilman minkäänlaisia maantiemaksuja. Voisitte kiinnittää tähän huomiota, arvoisa ministeri. [Suna Kymäläinen: Se jäi tekemättä, kun perussuomalaiset oli hallituksessa!] — Joo, oli tosiaan. [Sheikki Laakso: Korjatkaa!] — Mutta te voitte korjata nämä virheet, mitä tässä on ollut. Te voitte myöskin sallia sen turpeenpolton täällä, niin että ei tarvitse Venäjältä ajaa saastuttavilla rekoilla sitä haketta tänne. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Edustaja Risikko.

17.35 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Nyt kun ministeri on täällä paikalla, haluan erityisesti kiittää tästä lakiesityksestä. Tämähän on tuiki tarpeellinen sellaisessa tilanteessa, kun ne pitkät rekkajonot siellä on. Olin itsekin sellaisessa tilanteessa, että sieltä soittelivat ihan kansalaiset, jotka olisivat halunneet liikkua eteenpäin. Heillä ei ollut rekkaa, mutta he odottivat linja-autolla siellä perässä.

Minun mielestäni tämä on erittäin hyvä, ja valiokunnan puheenjohtaja ja valiokunnan väki tarkkaan katsovat sitten ne kaikki yksityiskohdat, mutta pääperiaate on erinomaisen kannatettava.

Tässä yhteydessä, kun ministeri on nyt paikalla, kysyn nyt sitten — kun aikoinansa vähän puhuttiin, että miten esimerkiksi tuolta itärajan takaa tulee — mikä on tämän kabotaasin tilanne tällä hetkellä. Silloin aikanaan siinä väännettiin peistä kovasti, että pitäisi saada ne kabotaasimaksut ja nämä, mutta onko siinä mitään edistystä? Minä kävin äsken edustaja Kopralta kysymässä, kun hän edustaa meidän ryhmässä liikennepuolella, onko siinä saatu mitään tolkkua, koska onhan se kovin merkillistä, että sitä ei ole saatu ratkaistua. Siinä hän oli aina valtiovarainministeriö, joka vähän niin kuin toppuutteli, eikä sitä mallia löytenyt, mutta kysyn.

Sitten toinen oli se, kun aikoinansa sovittiin, että tämä talvirengaspakko oli nimenomaan kaikilla näillä, jotka tulevat sieltä Suomen puolelle, koska niitä onnettomuuksia sattui niin paljon. Mikä on tilanne tällä hetkellä?

Ja vielä yhden kysymyksen otan tähän koronaan liittyen. Saamani tiedon mukaan oli aika paljon pahimmassa tautitilannevaiheessa sellaista, että kieltäydettiin testeistä. Se oli nimenomaan siitä syystä, kun se on tietysti vapaaehtoista — ymmärrän senkin — ja sitten kun nimenomaan näiden ammattiautoilijoiden ja ammattikuljettajien ei tarvitse osallistua

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

niihin testeihin. Mitä mieltä te, ministeri, olette siitä, että koska meillä tälläkin hetkellä tapahtuu niin paljon — meille tulee intiaa ja meille tulee jos jonkinlaista varianttia — ja kun sieltä kuitenkin liikennettä tulee, niin pystyttäisiin testaamaan? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kopra.

17.37 Jukka Kopra kok: Arvoisa herra puhemies! Kuten todettiin, niin tämä rajaliikenteen sujuvuus on erittäin tärkeä asia, ja on hyvä, että hallitus nyt tekee vaikuttavia toimia tällä saralla — ja tämä on siis hyvä esitys.

Nyt kun meillä siis kuitenkin on ministeri täällä paikalla, niin haluaisin käyttää tilaisuutta hyväkseni vähän laajentaakseni tätä keskustelua tästä rajaliikenteestä. Tämä jonotusjärjestelmä, sen digitalisointi ja verkottaminen on hyvä asia, mutta mitenkä muuten: Onko muita kehityshankkeita vireillä esimerkiksi kuljetuslupien digitalisoinnin suhteen tai sähköisen rahtikirjan suhteen? Käsittääkseni venäläiset ovat hyvinkin kiinnostuneita kehittämään ja edistämään näitä digitaalisia yhteistyöjärjestelmiä. Mikä on Suomen puolella valmius siihen, että saataisiin myös esimerkiksi kuljetusluvat sähköisiksi?

Melkein voisin tähän kabotaasikysymykseenkin todeta, että jos meillä olisi tällainen digitalisoitu kuljetuslupajärjestelmä, niin sillähän voitaisiin tätä kabotaasiongelmakin sitten ratkaista, koska silloin tiedetään tarkasti, kuka liikkuu missäkin — tiedetään, mitä näissä autoissa kuljetetaan, ja tarvittaessa voidaan sitten valtioiden kesken sopia siitä, millaisia maksuja näistä liikennöinneistä peritään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ennen ministeriä vielä edustaja Laakso.

17.38 Sheikki Laakso ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Todellakin tämä hallituksen esitys on kyllä kai todellakin kannatettava, koska vaikka määrät olisivat vähäisiäkin, niin joka tapauksessa nämä sujuvoittavat ja todellisuudessa tiputtavat sitten tyhjäkäyntejä ynnä muita ylimääräisiä hommia, että rajat sujuu. Tosin tietysti — mistä tässä on aika paljon puhuttu — se rekkarallimäärä, mikä aikoinaan oli, on menneitä aikoja, mitkä eivät todellakaan tule enää koskaan palaamaan, että tietysti siinä mielessä sitten on turha vähän paisutella tätä juttua, mutta totuudessaan tämä on äärettömän hyvä.

Tosin en voi olla kiittämättä edustaja Mäenpään esiin tuomia hyviä asioita monestakin asiasta, ja siihen ei yhtään kyllä voi muuta kuin yhtyä, että minkä takia täällä venäläiset rekat todellakin ajavat ja kuluttavat meidän valtateitä joutumatta siitä kuitenkaan mitään korvausta meille maksamaan, koska vuorovaikutteinen olisi järkevää, jos sitä vuorovaikutusta olisi toisinpäin, mutta kun sitä ei juurikaan ole. [Suna Kymäläinen: Te äsken vastustitte tiemaksuja!] Naapuri on kuitenkin tehnyt aika paljon töitä sen eteen, että he ovat vallanneet koko rajan ylittävän liikenteen. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Harakka.

17.40 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka: Arvoisa puhemies! Odottelin tässä, milloin päästään Valko-Venäjälle asti tässä keskusteluketjussa, mutta ei ihan sinne asti. Vastaan nyt pariin kysymykseen, jotka liittyvät tähän esillä olevaan hallituksen esitykseen.

Henkilöliikenteestä kysyttiin, ulottuisiko tämä sinne. Itse asiassa 2015 kokeiltiin tällaista samanlaista ennakkovarausjärjestelmää henkilöliikenteen suhteen, ja saamani tiedon

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

mukaan se osoittautui silloin tarpeettomaksi, ja se kokeilu lopetettiin saman tien. Siinä on myöskin tämän tiedon käsittelyn suhteen eri tilanne kuin sitten ammattikuljettajien osalta, koska silloin kun käsitellään ammattikuljettajien tietoja, he ovat siellä ammattiroolissa, mutta silloin kun siviili-ihminen, siis ihminen, tulee ikään kuin muissa tarkoituksissa rajalle, niin silloin sen henkilötiedon käsittely on vahvasti henkilötietojen suojan ulottuvissa, ja tässä käsittääkseni vallitsee sitten aivan erityyppinen lainsäädännöllinen kysymys. Joten vastaus on siis se, että sitä ei ilmeisesti ole tässä nyt sitten luvassa. Sinänsä mitään estettä ei ole nyt laajentaa tätä järjestelmää toisille rajanylityspaikoille, jos se katsotaan tarpeelliseksi siitä syystä, että tähän on nyt siirtynyt Kaakkois-Suomen elyiltä ajan saatossa sinne Väylävirastolle — tai siinä vaiheessa Liikennevirastolle ja sitten Väylävirastolle — ja nyt sieltä sitten Fintraffic Oy:lle, joka on osakeyhtiö ja sen takia ei enää viranomaistehtävissä, ja siksi täytyy selkiyttää nämä vastuusuhteet tämän lainsäädännön myötä, mutta tällainen, tavallaan, tuote on mahdollista varmaankin toteuttaa muuallakin.

Tässä oli aika laajoja kysymyksiä, jotka liittyivät kabotaasiin. EU:n osaltahan me päästiin vihdoinkin maaliin sen liikkuvuuspaketin osalta, joka monella tapaa paransi suomalaisen kuljetushenkilökunnan asemia suhteessa nyt sitten EU:n sisäisiin järjestelyihin, mutta meillä on aina omana kysymyksenään tämä EU:n ulkopuolisten, kolmansien maiden toiminta, jossa kuitenkin ne edellyttävät vähintäänkin samanlaista kohtelua kuin mitä Suomi harrastaa muita ulkomaita kohtaan, ja siitä muodostuu sitten oma haasteensa.

Vielä lyhyesti sitten siitä, mikä on kuljetushenkilökunnan rooli tässä koronassa. Haluan hyvin painokkaasti sanoa, että EU:lla on ollut tässä kaikista kömmähdyksistään huolimatta johdonmukainen ja toimiva green lane -linja, joka on taannut sen, että näissä poikkeusoloissa meillä ovat kuljetukset sujuneet Euroopan unionissa erinomaisesti, häiriöttöminä ja yllättävänkin korkealla volyymilla, ja sehän on tietysti meille vientiriippuvaiselle maalle ollut äärimmäisen tärkeää. Ja meillä ei ole näyttöjä siitä, että tartuntaketjuja olisi kuljetussektorilta tullut, joten meidän intressissämme ja myöskin kansanterveydellisessä intressissä on edelleenkin pitää kiinni järjestelmästä, jossa ammattikuljettajat ja myöskin linja-autonkuljettajat on vapautettu näistä todistusvaatimuksista.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, kiitoksia. — Nyt on tullut vielä kaksi puheenvuoroa, ja alkaa samalla tähän varattu aika kohta loppumaan. Mutta jos pystytte minuutissa puhumaan. — Edustaja Mäenpää.

17.43 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Ministeri Harakka nosti esiin tuon Valko-Venäjän, ja en malta olla siihen nyt kommentoimatta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pysytään aiheessa.

— Se liittyy aiheeseen. — Euroopan unionin pakotteet ja Venäjän laittamat vastapakotteet ovat estäneet käytännössä sen elintarvikeviennin Venäjälle. Suomesta voi tosiaan kuitenkin broileria esimerkiksi Valko-Venäjän kautta viedä Moskovaan. Se olisi varmaan aika hieno juttu, jos te saisitte junailtua sen kuljetuksen niin, että kuljetus voisi mennä suoraan, mutta paperit vain kiertävät sieltä Valko-Venäjän kautta. [Suna Kymäläinen: Miten tämä liittyy aiheeseen?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Niin. — Ja nyt edustaja Laakso.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 65/2021 vp

17.44 **Sheikki Laakso ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Todellakin puhuttiin äsken tuosta henkilöautoliikenteestä, että oltaisiin saatu laajennettua henkilöautopuolelle, ja arvoisa ministeri puhui, että 2015 on kokeiltu. Haluaisin muistuttaa vain siitä, että tässä kuuden vuoden aikana on kaikennäköisiä äppejä ynnä muita tullut ja ihmiset ovat aika paljonkin — jopa oma kehittyminenkin kuudessa vuodessa on ollut aika isoakin, niin ei välttämättä olisi huono, vaikka kokeiltaisiin uudestaan. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.